

تقویم تاریخ

فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

(جلد اول، بخش دوم)

دکتر علی اکبر ولایتی

دکتر محمدرضا شمس اردکانی - دکتر محمدرضا مخبر دزفولی - فرید قاسملو

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۹۲

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، ۱۳-

مشخصات ظاهری: ج.

شایک: دورہ: 0-1341-964-978؛ ج: ۱، ق: 7-1342-00-964-978؛

ج. ۱، ق. ۲: 978-964-00-1546-9؛ ج. ۴، ق. ۲: 978-964-00-1343-4؛ ج. ۳، ق. ۱: 978-964-00-1344-1

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: فهرست نویسی براساس جلد دوم، ۱۳۸۹.

یادداشت: به کوشش، علم، اکبر ولایتی، محمدرضا شمس اردکانی، محمدرضا مخبر دزفولی، فرید قاسملو.

یادداشت: ج. ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۱) (فیفا).

یادداشت: ج ۱، ق ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فیفا).

موضوع: اسلام - - تاریخ (حذفی).

موضوع: دانشمندان اسلامی - - سرگذشتنامه.

موضوع: دانشمندان اسلامی - - ایران - - سرگذشتنامه.

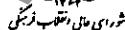
شناسه افزوده: ولایتی، علی اکبر، ۱۳۲۴-، گردآورنده.

ده بندی کنگره: ی ۱۳۸۰ ۷ ت/۵۴ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۴۲۴۹۷

شایک غلام اول، بخش دوم: ۹-۱۵۴۶-۰۰-۹۶۴-۹۷۸

تهران: خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال، صندوق پستی: ۴۱۹۱-۱۳۶۵

تقویم تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران (جلد اول، بخش دوم)

© حق چاپ: ۱۳۹۲، مؤسسه انتشارات امیرکبیر www.amirkabir.net

نوبت چاپ: اول

نویسندگان: دکتر علی اکبر ولایتی، دکتر محمدرضا شمس اردکانی، دکتر محمدرضا مخبر دزفولی و فرید قاسملو

سرویراستار: مہناز مقدسی

صفحہ آرا: امیر حسین حیدری

طراح جلد: شیدا اسماعیلی

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: چاپ واژه پرداز اندیشه، تلفن: ۷۷۱۴۵۰۶۳

شمارگان: ۱۰۰۰

سہا: ۶۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی، از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۸۹۰	أبدالِ چشتی	۸۴۷	بخش سوم: زندگی‌نامه بزرگان ایران و اسلام
۸۹۱	ابراهیم آدهم	۸۴۹	آتشی، محمدامین
۸۹۵	ابراهیم بن جریر	۸۵۰	آخوند پنجو
۸۹۶	ابراهیم بن سنان	۸۵۱	آدم بنوری، ابو عبدالله آدم بن اسماعیل
۸۹۸	ابراهیم بن سیار نظام	۸۵۳	آذربایجانی، میرزا رضی
۹۰۰	ابراهیم بن محمد بن ابی یحیی	۸۵۴	آذر بیگدلی
۹۰۲	ابراهیم بن یعقوب	۸۵۵	آذری طوسی
۹۰۴	ابراهیم خواص	۸۵۷	آزاد بلگرامی
۹۰۵	ابراهیم رقی	۸۵۹	آزرده دهلوی
۹۰۷	ابراهیم سلطان بن شاهرخ	۸۶۱	آصف‌جاه، نظام‌الملک قمرالدین
۹۱۰	ابراهیم کلان شیرازی	۸۶۳	آصف‌الدوله، الله یارخان
۹۱۵	ابراهیم میرزا	۸۶۵	آصف‌الدوله، میرزا عبدالوهاب خان
۹۱۸	ابریشمی، محمد	۸۶۸	آصفی هروی
۹۲۰	آبزری، علی بن محمد	۸۶۹	آفاق بیگه جلایر
۹۲۱	ابن آبار	۸۷۰	آقابزرگ طهرانی
۹۲۴	ابن ابی آشعث فارسی	۸۷۲	آق حصار، حسن
۹۲۶	ابن ابی اُصیعه	۸۷۳	آق سرائی، کریم
۹۲۸	ابن ابی الیّان	۸۷۵	آق سرائی، مُحبّ‌الدین محمد
۹۲۹	ابن ابی الحکم	۸۷۷	آل طباطبا
۹۳۰	ابن ابی الخیر زerkوب شیرازی	۸۸۰	آملی، بهاء‌الدین
۹۳۲	ابن ابی الدّم	۸۸۲	آملی، عزالدین
۹۳۴	ابن ابی الرجال	۸۸۴	آبان بن ابی عیّاش
۹۳۵	ابن ابی العوّاء	۸۸۵	آبان بن تغلب
۹۳۶	ابن ابی خَیثمه	۸۸۷	آبان بن عثمان
۹۳۷	ابن ابی شَیبه	۸۸۹	آبدال بیگ

ابن جُبَيْر	۱۰۰۹	ابن ابی صادق	۹۳۹
ابن جَزَار	۱۰۱۱	ابن ابی طاهر طیفور	۹۴۲
ابن جَزَلَه	۱۰۱۴	ابن ابی طَیّ	۹۴۴
ابن جَلَاء	۱۰۱۶	ابن ابی لیلی	۹۴۶
ابن جُلْجُل	۱۰۱۹	ابن ابی یعلی	۹۴۷
ابن جَوَزی	۱۰۲۱	ابن اُثَال	۹۴۹
ابن حُبَیْش	۱۰۲۳	ابن اَثیر، ابوالحسن علی	۹۵۰
ابن حَجَرِ عَسْقَلَانِی	۱۰۲۵	ابن اَثیر، ابوالسعادت مجدالدین مبارک	۹۵۳
ابن حِجَی	۱۰۳۰	ابن اَحْمَر	۹۵۵
ابن حَوْقَل	۱۰۳۲	ابن اِخْوَه	۹۵۷
ابن خُرَدَادْبِه	۱۰۳۵	ابن اَزْرَق، شمس الدین ابوعبدالله محمد	۹۵۸
ابن خطیب	۱۰۴۰	ابن اسحاق، ابوعبدالله	۹۵۹
ابن خَفِیف شیرازی	۱۰۴۴	ابن اسفندیار	۹۶۱
ابن خَلْدُون، ابوزکریا یحیی	۱۰۴۸	ابن اَشْعَث کوفی	۹۶۲
ابن خلدون، ابوزید عبدالرحمان	۱۰۵۰	ابن اَعْثَم کوفی	۹۶۳
ابن خَلْکَان	۱۰۵۴	ابن اَکْفَانِی	۹۶۴
ابن خَمَار، حسن بن سوار	۱۰۵۶	ابن اَمْشَاطِی	۹۶۵
ابن خَوَام	۱۰۵۸	ابن اُمَیْل	۹۶۷
ابن دانیال	۱۰۶۰	ابن امین، ابراهیم بن یحیی	۹۶۹
ابن دایه، احمد بن یوسف	۱۰۶۲	ابن ایاس	۹۷۰
ابن دُقْمَاق	۱۰۶۴	ابن ایوب	۹۷۲
ابن رَاوَنْدِی	۱۰۶۶	ابن بابویه، ابوجعفر محمد	۹۷۴
ابن رِئِیْ طبری	۱۰۶۹	ابن بَشْکُوَال	۹۷۶
ابن رُشْد	۱۰۷۱	ابن بَطْرِیْق، ابوحسین	۹۷۸
ابن رُقَیْقَه	۱۰۷۳	ابن بَطْلَان	۹۷۹
ابن رومیه	۱۰۷۵	ابن بَطوطه	۹۸۲
ابن زُبَیْر	۱۰۷۸	ابن بَطَّه عَکْبَرِی	۹۸۵
ابن ساعاتی	۱۰۸۰	ابن بَلْخِی	۹۸۸
ابن سَبْعِین	۱۰۸۲	ابن بَنَای مراکشی	۹۸۹
ابن سَرَابِیُون	۱۰۸۵	ابن بَوَاب	۹۹۱
ابن سِکَیْت	۱۰۸۷	ابن بی بی	۹۹۴
ابن سُلَیْم	۱۰۹۱	ابن بَیْطَار	۹۹۷
ابن سَمْع	۱۰۹۲	ابن تَغْرِی بِزْدِی	۱۰۰۰
ابن سینا	۱۰۹۴	ابن تَلْمِیْذ	۱۰۰۲
ابن شاطِر	۱۱۰۸	ابن تَیْمِیَه، فخرالدین ابوعبدالله محمد	۱۰۰۵

ابن قَلَّاسِي	۱۱۸۶
ابن كُتَيْبِي	۱۱۸۷
ابن كَثِير	۱۱۸۹
ابن ماجد	۱۱۹۱
ابن مارِشْتَانِيه	۱۱۹۴
ابن مأكولا	۱۱۹۶
ابن مُتَوَّج	۱۱۹۸
ابن مُجَاوِر	۱۱۹۹
ابن مجدي	۱۲۰۰
ابن مَرْدَوِيه	۱۲۰۲
ابن مِطْرَان	۱۲۰۳
ابن مُقَقَّع	۱۲۰۵
ابن مَقْلَه	۱۲۰۹
ابن مُنْجِب	۱۲۱۳
ابن مَنْدَوِيه اصفهاني	۱۲۱۵
ابن مَنْدَه، ابوزكريا	۱۲۱۷
ابن مَنْدَه، ابو عبدالله محمد	۱۲۱۹
ابن ميمون	۱۲۲۱
ابن نَجَّار	۱۲۲۷
ابن نَدِيم	۱۲۳۰
ابن نَصْرَج	۱۲۳۴
ابن نَظَر	۱۲۳۶
ابن نُقْطَه، ابوبكر معين الدين	۱۲۳۸
ابن واصل	۱۲۳۹
ابن وَاْفِد	۱۲۴۱
ابن وَرْدِي	۱۲۴۲
ابن وَصِيْف شاه	۱۲۴۵
ابن هَبَل	۱۲۴۶
ابن هِشَام	۱۲۴۸
ابن هندو	۱۲۵۰
ابن هِشَم	۱۲۵۳
ابن يمين	۱۲۶۰
ابن يونس، ابوالحسن علي	۱۲۶۳
ابو احمد عسكري	۱۲۶۸
ابو احمد كاتب	۱۲۷۰
ابن شاكر كُتَيْبِي	۱۱۱۴
ابن شَيْبَل	۱۱۱۶
ابن شَدَّاد	۱۱۱۸
ابن شَيْنَطِير	۱۱۲۰
ابن شهاب زُهْرِي	۱۱۲۱
ابن صلاح	۱۱۲۳
ابن صِيْرَفِي، ابوبكر يحيى	۱۱۲۵
ابن صِيْرَفِي، نورالدين علي	۱۱۲۶
ابن طُقَيْل، ابوبكر محمد	۱۱۲۸
ابن طِقْطَقِي	۱۱۳۱
ابن طُمْلُوس	۱۱۳۳
ابن طولون	۱۱۳۵
ابن طيب	۱۱۳۹
ابن عالمه	۱۱۴۲
ابن عَبْدُالْبَرِّ	۱۱۴۳
ابن عَبْدُالحَكَم	۱۱۴۵
ابن عبدوس، ابو عامر	۱۱۴۶
ابن عَبْرِي	۱۱۴۷
ابن عَدِيم	۱۱۵۰
ابن عربشاه	۱۱۵۱
ابن عَرَبِي	۱۱۵۴
ابن عَزَم	۱۱۵۹
ابن عَطَا	۱۱۶۰
ابن عَطَّاش	۱۱۶۴
ابن عِمَاد	۱۱۶۶
ابن عَنَبَه	۱۱۶۷
ابن فُرَات	۱۱۶۸
ابن فَرَضِي	۱۱۶۹
ابن فضل الله عُمَرِي	۱۱۷۱
ابن فَضْلَان	۱۱۷۳
ابن فُلُوس	۱۱۷۵
ابن فُورَك اصفهاني	۱۱۷۷
ابن فُوطِي	۱۱۷۹
ابن فَهْد، عبدالعزيز عمر	۱۱۸۲
ابن قَتَيْبَه	۱۱۸۴

۱۳۷۰	ابونصر فارسی	۱۲۷۱	ابوجعفر خازن
۱۳۷۲	ابوهاشم صوفی	۱۲۷۴	أبو الجود
۱۳۷۳	ابویعقوب کروتی	۱۲۷۶	ابوالحسن علی بن نافع زریاب
۱۳۷۵	ابویوسف، یعقوب بن ابراهیم	۱۲۷۸	ابوالحسن علی ربیعی
۱۳۷۷	ابهری، اثیرالدین	۱۲۷۹	ابوالحسین بن کشکریه
۱۳۸۰	آخرار	۱۲۸۰	ابوالعلاء بهشتی
۱۳۸۲	احمد بن ابی الحواری	۱۲۸۲	ابوالفداء
۱۳۸۳	احمد بن ابی دؤاد ایادی	۱۲۸۷	ابوالفضل خُتلی
۱۳۸۷	احمد موسی	۱۲۸۸	ابوالفضل سَرخسی
۱۳۸۹	احمد وقار	۱۲۸۹	ابوالفضل عبیدالله بن احمد میکالی
۱۳۹۱	اختری یزدی	۱۲۹۱	ابوالکلام آزاد
۱۳۹۲	اختیار منشی	۱۲۹۶	ابوالهیثم
۱۳۹۵	آخسیگتی، اثیرالدین	۱۲۹۸	ابوحاتم سجستانی
۱۳۹۷	اُدریسی، ابوعبدالله محمد	۱۳۰۲	ابوحنیفه اسکافی
۱۴۰۰	ادیب صابر ترمذی	۱۳۰۴	ابوحنیفه، نعمان بن ثابت
۱۴۰۲	ارجانی، ابوزید	۱۳۰۶	ابوزین کحال
۱۴۰۳	اردبیلی، صفی الدین	۱۳۰۷	ابوسعید منصور بن حسین (آبی)
۱۴۰۶	ارزانی دهلوی، محمد اکبر	۱۳۰۸	ابوسعید ابوالخیر
۱۴۰۸	آرغون کاملی	۱۳۱۴	ابوسعید سجزی
۱۴۱۰	أرموی، سراج الدین	۱۳۲۱	ابوسهل بن نوبخت
۱۴۱۱	آزغوی، صفی الدین	۱۳۲۳	ابوسهل کوهی
۱۴۱۴	آزغوی هروی	۱۳۳۰	ابوسهل مسیحی
۱۴۱۶	استرابادی، ابراهیم	۱۳۳۳	ابوشامه
۱۴۱۷	استرابادی عبدالحی	۱۳۳۶	ابوطالب مکی
۱۴۱۹	استرابادی، میرزا مهدی خان	۱۳۳۹	ابوعبدالرحمان سلمی
۱۴۲۲	اسحاق بن حسین	۱۳۴۱	أبو عثمان دَمَشقی
۱۴۲۴	اسحاق بن حنین	۱۳۴۲	ابوعلی سیاه مَرُوزی
۱۴۲۸	اسحاق بن سلیمان اسرائیلی	۱۳۴۳	ابوعلی مِسْکُویَه
۱۴۳۰	اسحاق موصلی ارجانی	۱۳۴۸	ابوکامیل
۱۴۳۳	اسدآبادی، سید جمال الدین	۱۳۵۰	ابو محمد مرتعش نیشابوری
۱۴۳۹	اسدی طوسی	۱۳۵۱	ابومِخْنَف
۱۴۴۳	أسفزاری	۱۳۵۳	ابومَدَین
۱۴۴۵	اسکافی، ابن هَمَام	۱۳۵۶	ابومسلم خراسانی
۱۴۴۸	اسکندر بیک منشی	۱۳۵۹	ابومعشر بلخی
۱۴۵۱	اسماعیل جَلایر	۱۳۶۶	ابونصر سراج

۱۵۴۰	امیر مُعزّی	۱۴۵۴	اسماعیل نقاشباشی
۱۵۴۲	امین الدوله، میرزا علی خان	۱۴۵۷	آسَمَر
۱۵۴۴	امین الضرب، محمدحسن	۱۴۵۹	آسیر اصفهانی
۱۵۴۶	انصاری، خواجه عبدالله	۱۴۶۱	اسیری لاهیجی
۱۵۴۹	آنطاکِی	۱۴۶۴	اشرف مراغی
۱۵۵۰	انوری	۱۴۶۶	اصطخری، ابواسحاق
۱۵۵۴	آنوشیروان بن خالد	۱۴۶۹	أصطّرلابی
۱۵۵۶	اوحدی مراغه‌ای	۱۴۷۱	اصفهانی، ابراهیم
۱۵۵۹	اومانی، اثیرالدین	۱۴۷۲	اصفهانی، ابوالفرج
۱۵۶۱	اهلی شیرازی	۱۴۷۴	اصفهانی، ابوتراب
۱۵۶۲	اهوازی، ابوالحسن	۱۴۷۶	اصفهانی، ابونعمین
۱۵۶۳	ایجی، قاضی عَظمدالدین	۱۴۷۹	اصفهانی، جمال‌الدین
۱۵۶۶	ایران‌شهری، ابوالعباس	۱۴۸۱	اصفهانی، عبدالجبار
۱۵۶۷	ایلاقی، شمس‌الدین	۱۴۸۳	اصفهانی، محمد صالح
۱۵۶۸	بابا افضل کاشانی	۱۴۸۵	اصفهانی، میرزا غلام‌رضا
۱۵۷۰	باباجان حافظ تربتی	۱۴۸۶	اصفهانی، نجفعلی
۱۵۷۲	بابارکن‌الدین شیرازی	۱۴۸۸	اظهر تبریزی
۱۵۷۳	باباشاه اصفهانی	۱۴۹۱	اعتضادالسلطنه
۱۵۷۶	باباطاهر عریان	۱۴۹۵	اعتمادالسلطنه، محمدحسن خان
۱۵۷۸	بابا فرج تبریزی	۱۵۰۰	افسر، عبدالرحیم
۱۵۷۹	بابا فغانی	۱۵۰۲	افشار ارموی، ابوالحسن
۱۵۸۱	بابرتی	۱۵۰۳	افشار، محمدحسن خان
۱۵۸۲	باخرزی، ابوالمناخر	۱۵۰۵	افلاکی، شمس‌الدین
۱۵۸۴	باخرزی، سیف‌الدین ابوالعالی	۱۵۰۸	أقلیدسی
۱۵۸۷	بارتد	۱۵۱۰	آلغ‌بیگ
۱۵۸۹	باغندی	۱۵۱۴	الله‌وردی خان
۱۵۹۰	باقلانی	۱۵۱۶	الهی آردبیلی
۱۵۹۲	باهلی	۱۵۱۹	امامی هروی، رضی‌الدین
۱۵۹۳	بایزید بسطامی	۱۵۲۱	امامی هروی، محمد
۱۵۹۷	بایزید بسطامی ثانی	۱۵۲۳	امیدی تهرانی
۱۵۹۸	بایسنقرمیرزا	۱۵۲۴	امیر حسینی هروی
۱۶۰۰	بتانی، ابو عبدالله محمد	۱۵۲۷	امیر خسرو دهلوی
۱۶۰۴	بجه‌ای، ناصر	۱۵۳۰	امیرشاهی سبزواری
۱۶۰۶	بحرالعلوم، ابوالعَیّاش	۱۵۳۲	امیرعلیشیر نوایی
۱۶۰۷	بحرانی، ابوعلی جمال‌الدین	۱۵۳۵	امیرکبیر، میرزا تقی خان

۱۶۵۰	بِشْر بن مُعْتَمِر	۱۶۰۹	بَحْرانی، هاشم بن سلیمان
۱۶۵۳	بِشْر حافی	۱۶۱۱	بَحْرَق، جمال‌الدین محمد بن عمر
۱۶۵۵	بُصْرَوی	۱۶۱۲	بخارایی، ناصر
۱۶۵۶	بصیر، ابوعلی	۱۶۱۴	بُخاری، امیر احمد بن محمد
۱۶۵۹	بطروجی، ابواسحاق	۱۶۱۵	بُخاری، صلاح بن مبارک
۱۶۶۱	بغدادی، ابوحمزه	۱۶۱۶	بُخْتِشُوع، خاندان
۱۶۶۳	بغدادی، ابو محمد زَوَیم	۱۶۲۱	بدائونی، عبدالقادر
۱۶۶۵	بغدادی، عبدالقاهر	۱۶۲۳	بَدْخَشی، محمد امین
۱۶۶۷	بغدادی، محمد بن سلیمان	۱۶۲۴	بَدْخَشی، نورالدین جعفر
۱۶۶۸	بغدادی، محمد بن عبدالباقی	۱۶۲۵	بدرالدین مظفر
۱۶۷۰	بَغَوی، ابوالحسن	۱۶۲۷	بدلیسی
۱۶۷۱	بِقَاعی، ابوالحسن	۱۶۲۹	بَدَوی، احمد
۱۶۷۳	بَکری، ابوالمکارم	۱۶۳۱	بَرَنی، ضیاءالدین
۱۶۷۴	بَکری، ابوالنجم	۱۶۳۳	بروجردی، میرزا محمودخان
۱۶۷۶	بَلَاذُری، احمد	۱۶۳۶	بزرگ‌بن شهریار
۱۶۷۸	بلخی، ابوزید	۱۶۳۸	بزرگمهر بُخْتِگان
۱۶۸۲	بلخی، ابوالقاسم	۱۶۴۰	بُستِی، ابوحاتم
۱۶۸۵	بَلْخِی، أَبُوالمَوْیِد	۱۶۴۳	بُسخاق أَطْعِمَه
۱۶۸۷	روزها و چهره‌ها	۱۶۴۶	بُسْطامی، عَبْدالرَّحْمَان
		۱۶۴۸	بَسَوی، ابویوسف یعقوب